

	KALİTE YÖNETİM DOKÜMANLARI	Doküman No: HB-TL-53 Yayın Tarihi :01.08.2017 Revizyon No:00 Revizyon Tar:... Sayfa No : 1/4
	ÖDEM İZLEME VE BAKIMI TALİMATI	

Revizyon No	Yapılan Revizyon	Rev. Sayfası	Revizyon Tarihi	Revizyonu Yapan
Gözden Geçirme	Gözden Geçirildi Son Gözden Geçirme:16.05.2018-01	Tüm İçerik	25.05.2019	Sevda SÜMBÜL Hemşirelik Hizmetleri Direktörü
Gözden Geçirme	Gözden Geçirildi	Tüm İçerik	30.05.2022	Sevda SÜMBÜL Hemşirelik Hizmetleri Direktörü
HAZIRLAYAN		KALİTE SİSTEM ONAYI		ONAY
HEMŞİRELİK HİZMETLERİ DİREKTÖRÜ		KALİTE YÖNETİCİSİ		BAŞHEKİM

1. AMAÇ VE KAPSAM

	KALİTE YÖNETİM DOKÜMANLARI	Doküman No: HB-TL-53 Yayın Tarihi :01.08.2017 Revizyon No:00 Revizyon Tar:...
	ÖDEM İZLEME VE BAKIMI TALİMATI	Sayfa No : 1/4

Bu talimatın amacı; ödem çözücü girişimlerle hastanın bakımını sağlayarak komplikasyonları önlemek, lokal/genel ödemin tanınması ödem çözücü girişimleri, takibi ve cilt bütünlüğünü korumaya yönelik bakım yapmak, yaparken kuralları belirlemek ve uygulamak. Hasta bakım sürecini kapsar.

2. TANIMLAR VE KISALTMALAR

Fawler pozisyon..... :Otur pozisyon

Semifawler pozisyon... :Yüz üstü pozisyon

3. REFERANS DÖKÜMANLAR:

El Yıkama ve Eldiven Kullanma Talimatı

Hemşire Tanılama Formu

Hemşirelik Süreci Bakım Planı

4. UYGULAMA:

4.1. Temel ilkeler;

- Hemşirelik bakımı, ödemi oluşturan hastalık ve hastanın yatağa bağımlılık derecesine uygun olarak yapılır.
- Ödemli hastanın diyetinden tuz çıkarılır.
- Sıvı alımı bir gün önce çıkardığı miktar + 500 cc geçmeyecek şekilde ayarlanır.
- Ödemli hasta travmadan korunur.
- Ödemli hastanın ekstremitedeki tüm takılar ve sıkı giysileri çıkarılır.
- Beden imajı bozulan hasta bireye psikolojik destek uygulanır.
- Ödemli hasta için hastalığı ile ilgili açıklama yapılır.
- Ödemli bölgeye yönelik;
  - ✓ Ödemli bölge temiz ve kuru tutulur, bölgeye masaj yapılmaz.
  - ✓ Ödemli ekstremitte ölçümü 24 saatte bir yapılır.
  - ✓ Ödemli ekstremitte kalp seviyesinden yukarıda elevasyona alınır.
  - ✓ Ödemli ekstremiteden TA, enjeksiyon, I.V perfüzyon ve kan alma gibi uygulamalar yapılmaz.
- Ödem görülen hastalıklar:** Böbrek hastalıkları, kalp yetmezliği (özellikle sol kalp)i dilate kardiomiyopati, Cor- Pulmonare, kalp kapağı hastalıkları, periferel vasküler hastalıklar, varisler, flebit, lenf drenajı yetersizliği (örn. mastektomi), karaciğer hastalığı, yanık, immobilité
- Ödem;** gode,(kemik üzerinden) lokalizasyon ve cilt bütünlüğü yönünden tanınır.
  - ✓ Derece 1: 2 milimetre (mm) çukur ile anında geri tepme.
  - ✓ Derece 2: 3 ila 4 mm çukur ile 15 saniyeden az geri tepme.
  - ✓ Derece 3: 5 ila 6 mm çukur ile 15 saniyeden fazla ancak 60 saniyeden az geri tepme.
  - ✓ Derece 4: 8 mm'lik bir çukurla 2 ila 3 dakika arasında geri tepme.

Değerlendirmeler her şifte yapılarak HBYS hemşire gözlem notlarına kaydedilir.

4.2. Bakım Protokolü

	KALİTE YÖNETİM DOKÜMANLARI	Doküman No: HB-TL-53 Yayın Tarihi :01.08.2017 Revizyon No:00 Revizyon Tar:... Sayfa No : 1/4
	ÖDEM İZLEME VE BAKIMI TALİMATI	

➤ **Ödemli Bölgenin Hijyenik Bakımı:**

- ✓ Hastaya yapılacak işlem hakkında açıklama yapılmadadır.
- ✓ Eller El Yıkama ve Eldiven Kullanma Talimatı göre eldiven giyilmelidir.
- ✓ Hastanın tüm takı ve sıkı giysileri çıkarılmalıdır.
- ✓ Hastaya fawler/semifawler pozisyon verilmelidir.
- ✓ Ödemli bölgenin altına serme bezini yerleştirilmeli
- ✓ Ödemli hastaya yatağa bağımlılık derecesine göre bakım işlemlerini uygulanmalıdır.
- ✓ Cilt bütünlüğü bozulmuşsa yara bakımına uygun işlemi uygulanmalıdır.
- ✓ Ödemli bölgeyi temiz ve kuru tutulmalıdır.
- ✓ Ödemli bölgeyi elinize aldığınız vazelin; bastırmadan, nazikçe dairesel hareketlerle yayarak sürülmelidir.
- ✓ Ödemli bölge ya da ekstremiteleri uygun kalp seviyesinde elevasyona alınmalıdır. (skrotum, ekstremiteler).
- ✓ Ödem tüm vücutta ise hastaya 2 saatte bir pozisyon vererek, bası yarası önlenmelidir.
- ✓ Gerekirse hekim önerisiyle ödemli bölgeye eau de goulard solüsyonu ile 2-3 saat aralarla 20 dk süreyle kompres uygulanabilir.
- ✓ Hastanın durumuna göre günlük bakım sıklığını planlanıp uygulanmalıdır.
- ✓ Ödem bulguları ve yapılan bakım Hemşire Tanılama Formu ve Hemşirelik Süreci Bakım Planı'na kaydedilir.

➤ **Diyet:**

- ✓ Hastanın diyetinden tuzu çıkarılmalıdır.
- ✓ Sıvı alımı; bir gün önce çıkardığı miktar+500 cc yi geçmeyecek şekilde düzenleyin ve aldığı-çıkardığı takibi yapılmalıdır.
- ✓ 24 saatte bir kilo takibi yapılmalıdır.
- ✓ Ödemli ekstremiteleri ölçerek ödemin gerilemesini takip edilmelidir.

Tanılama, uygulama sırasında elde edilen tüm verileri hemşire gözlem formuna kayıt edilmelidir.

5. SORUMLULAR

Uzun süre yatan ve bakıma ihtiyaç duyan hastaların bakımlarından hemşireler sorumludur.